

1 Jaké jsou podmínky pro dosažení rozvodu?

O rozvodu manželství může rozhodnout matriční úřad (*perekonnaseisuasutus* nebo *perekonnaseisuaamet*) nebo notář v případě vzájemné dohody manželů na základě společné písemné žádosti, nebo soud na základě žaloby podané jedním z manželů. Rozvod na základě žaloby se použije v případě, že druhý manžel s rozvodem nebo jeho podmínkami nesouhlasí, nebo v případě, že matriční úřad není oprávněn o rozvodu manželství rozhodnout.

2 Jaké jsou důvody k rozvodu?

Matriční úřad nebo notář může v případě vzájemné dohody manželů rozhodnout o rozvodu manželství na základě společné písemné žádosti, a to pokud mají oba manželé bydliště v Estonsku.

Soud může o rozvodu manželství rozhodnout na základě žaloby podané jedním z manželů proti druhému, pokud manželské vztahy definitivně skončily. Manželské vztahy skončily, pokud manželé již spolu nežijí a je důvod se domnívat, že se manželské soužití již neobnoví. Manželské vztahy se považují za ukončené, pokud manželé spolu nežijí nejméně dva roky.

3 Jaké jsou právní důsledky rozvodu s ohledem na:

3.1 osobní vztahy mezi manželi (například užívání příjmení)

Rozvodem nejsou dotčeny osobní vztahy mezi manželi. Při rozvodu může soud nebo matriční úřad na základě žádosti rozhodnout o obnovení dřívějšího příjmení; v opačném případě si oba manželé po rozvodu ponechávají příjmení, které přijali při uzavření manželství.

3.2 rozdělení jmění manželů

Při rozvodu se rozdělí jmění manželů podle majetkového režimu, který pro ně platí. V případě **společného jmění manželů** si manželé společné jmění (*ühisvara*) obvykle rozdělí rovným dílem v souladu s právními předpisy o zániku společného jmění manželů. Co tvoří společné jmění manželů, se určuje při ukončení majetkového režimu. Manželé nejsou povinni si majetek při rozvodu rozdělit. Dokud si manželé společné jmění nerozdělí, společně vykonávají práva a plní povinnosti, které se jich týkají. Manželé mohou rovněž společně držet jakékoli věci, které jsou součástí společného jmění.

Když zaniká majetkový režim, při kterém je jakýkoli **růst aktiv sdílen** (*vara juurdekasvu tasaarvestus*), určí se aktiva nabytá oběma manželi a finanční nároky vyplývající z povinnosti sdílet nabytá aktiva.

Jestliže si manželé přejí majetek při rozvodu rozdělít, rozdělí se majetek podle zvoleného majetkového režimu, nebo podle dohody o vypořádání společného jmění manželů (*abieluvaraleping*). Pokud manželé podepsali dohodu o vypořádání společného jmění manželů, platnost této dohody rozvodem manželství končí. Ukončením platnosti dohody o vypořádání společného jmění manželů v případě rozvodu manželství končí i veškerá práva a povinnosti vyplývající z této dohody. Majetek se rozdělí podle dohody o vypořádání společného jmění manželů.

3.3 nezletilé děti manželů

Rozvod manželství nemá jako takový vliv na rodičovskou zodpovědnost a rodiče mají děti i nadále ve společné péči.

Rodiče by se obecně měli dohodnout na tom, s kým bude dítě žít, kdo se bude podílet na jeho výchově a v jaké míře, a rovněž na tom, jakým způsobem a jak dlouho má být poskytováno výživné. Měsíční výživné na nezletilé dítě nesmí být nižší než minimální částka výživného na nezletilé dítě stanovená zákonem o rodině (*perekonnaseadus*).

Jestliže rodiče nechťejí nebo nemohou mít dítě ve společné péči, může kterýkoli z nich soud požádat, aby na něj bylo částečně nebo zcela převedeno právo péče o dítě. Změnou práva péče o dítě není dotčena vyživovací povinnost k nezletilému dítěti.

3.4 vyživovací povinnosti vůči druhému z manželů?

Rozvedený manžel má nárok na výživné:

do doby, než dítě dosáhne tří let věku, pokud po rozvodu není kvůli péči o společné dítě manželů schopen žít se sám;

jestliže po rozvodu není kvůli svému věku nebo zdravotnímu stavu schopen žít se sám a jestliže potřeba pomoci z důvodu jeho věku nebo zdravotního stavu existovala v době rozvodu. Výživné z důvodu věku nebo zdravotního stavu lze rovněž od bývalého manžela požadovat v případě, kdy potřeba pomoci z důvodu věku nebo zdravotního stavu existovala v době, kdy manžel ztratil nárok na výživné od bývalého manžela z jiných důvodů stanovených zákonem. Výživné se platí po dobu, po kterou lze očekávat, že oprávněná osoba nebude mít žádný příjem.

Otec dítěte musí matce dítěte poskytnout výživné za dobu osmi týdnů před narozením dítěte a dvanácti týdnů po jeho narození.

Soud může rozvedeného manžela zprostit povinnosti platit výživné z důvodů stanovených v zákoně.

Rozvedený manžel, který má nárok na výživné, může o splnění právní povinnosti týkající se placení výživného požádat až po podání žaloby.

4 Co se v praxi rozumí právním pojmem „rozluka“?

Má se za to, že manželé jsou v právní rozluce, pokud nesdílejí společnou domácnost ani společný manželský život a nejméně jeden z manželů není zjevně ochoten manželské soužití obnovit.

5 Jaké jsou podmínky rozluky?

Manželé žijí odděleně.

6 Jaké jsou právní důsledky rozluky?

Jestliže jsou manželé v právní rozluce, může kterýkoli z manželů:

požádat druhého manžela o vydání jakýchkoli věcí, které byly používány v zájmu rodiny, pokud dotyčný manžel tyto věci potřebuje v oddělené domácnosti a má oprávněný zájem na jejich dalším užívání. Jakékoli obvyklé vybavení rodinné domácnosti ve společném jmění manželů je mezi manželi rozděleno na základě zásady rovnosti. Oba manželé mohou obvykle podat žalobu o vydání osobních věcí, které měli v individuálním vlastnictví. Veškerý majetek ve společném vlastnictví (tj. zejména ve společném jmění manželů) se rozdělí spravedlivě s přihlédnutím k zájmům obou manželů a dětí;

požádat druhého manžela, aby sdílenou rodinnou domácnost či její část převedl do svého výlučného užívání, je-li to nezbytné, aby se předešlo závažným osobním konfliktům. Ačkoli by se mělo vycházet především z přednostních práv vlastníka domu nebo bytu, může být dům nebo byt přenechán k užívání rovněž manželovi, který jej nevlastní, pokud to soud pokládá s přihlédnutím k prostředkům obou manželů a zájmům dětí za nutné.

Jsou-li manželé v právní rozluce, musí každý manžel poskytovat výživné ve formě pravidelně placených peněžních částek, které je určeno na uhrazení nákladů vynaložených druhým manželem v zájmu rodiny.

7 Co se v praxi rozumí pojmem „prohlášení manželství za neplatné“?

Prohlášení manželství za neplatné znamená, že se manželství považuje za neplatné od samého začátku. Manželství lze prohlásit za neplatné pouze rozsudkem soudu.

8 Jaké jsou podmínky pro prohlášení manželství za neplatné?

Manželství může být prohlášeno za neplatné pouze z důvodů, které jsou stanoveny v zákoně o rodině, tj. soud může rozsudkem manželství prohlásit za neplatné, pokud:

při uzavření manželství byla porušena podmínka týkající se minimálního věku pro uzavření manželství nebo způsobilosti k právním úkonům;

při uzavření manželství byl porušen zákaz manželství stanovený v zákoně;

při uzavření manželství byly porušeny formální požadavky stanovené v zákoně;

v době uzavření manželství trpěl nejméně jeden z manželů dočasnou duševní poruchou nebo nebyl schopen uplatnit svou vůli z jiného důvodu;

manželství bylo uzavřeno podvodně nebo pod nátlakem, včetně zatajení zdravotního stavu či jiných osobních údajů některého z manželů, pokud byly tyto údaje důležité pro platnost manželství;

jeden z manželů nebo oba manželé neměli v úmyslu plnit povinnosti vyplývající z manželského stavu, manželství však bylo uzavřeno za jiným účelem, zejména s úmyslem získat estonské povolení k pobytu (fiktivní sňatek);

manželé jsou stejného pohlaví v důsledku změny pohlaví provedené během manželství.

Manželství se mimoto považuje za neplatné, pokud:

bylo uzavřeno mezi osobami stejného pohlaví;

uzavření sňatku osvědčila osoba, která neměla pravomoc matrikáře, nebo

jedna či druhá strana neprojevila přání vstoupit do manželství.

9 Jaké jsou právní důsledky prohlášení manželství za neplatné?

Po prohlášení manželství za neplatné se má za to, že manželství bylo neplatné od samého počátku, pokud manželství nebylo prohlášeno za neplatné z toho důvodu, že šlo o manželství mezi osobami stejného pohlaví; v takovém případě je manželství prohlášeno za neplatné na základě nabytí právní moci rozhodnutí soudu. Osoby, jejichž manželství bylo prohlášeno za neplatné, již vůči sobě nemají žádná práva a povinnosti vyplývající z manželství (včetně práv a povinností plynoucích z případné dohody o vypořádání společného jmění manželů, která se rovněž považuje za neplatnou).

Je-li manželství prohlášeno za neplatné z toho důvodu, že jeden z potenciálních manželů zatajil před druhým manželem skutečnost, že již uzavřel manželství s jinou osobou, nebo získal souhlas druhého manžela s uzavřením manželství podvodem či pod nátlakem, může soud nařít, aby tato osoba platila osobě, s níž žila v neplatném manželství, výživné, přičemž se použijí předpisy o placení výživného manželovi. Na žádost strany, která byla nezákonně přinucena k uzavření manželství, může soud na majetkový režim stran uplatnit předpisy vztahující se na majetek manželů (tj. společné jmění manželů).

Děti pocházející z neplatného manželství mají stejná práva a povinnosti jako děti narozené v manželství.

10 Existují alternativní mimosoudní prostředky umožňující řešit otázky týkající se rozvodu bez nutnosti obracet se na soud?

Matriční úřad nebo notář může o rozvodu manželství rozhodnout se souhlasem manželů. Právní důsledky rozvodu (např. rozdělení majetku manželů) mohou být stanoveny v dohodě mezi manželi.

V případě sporů mezi manželi ohledně podmínek rozvodu neexistují při hledání řešení žádné mimosoudní prostředky.

11 Kam mám podat svůj návrh na rozvod/rozluku osob/prohlášení manželství za neplatné? Jaké náležitosti musí být splněny a jaké dokumenty by měly být přiloženy k žádosti?

Žádost o rozvod (návrh na rozvod) manželství lze podat:

matričnímu úřadu v místě bydliště jednoho z manželů (mají-li oba manželé bydliště v Estonsku);

notáři;

soudu prvního stupně, v jehož obvodu má bydliště odpůrce (okresní soud (*maakohus*)).

Návrh na prohlášení manželství za neplatné je nutno podat soudu prvního stupně (okresní soud) v místě bydliště odpůrce.

Matriční úřad o rozvodu manželství rozhodne na základě společné osobní písemné žádosti manželů. Manželé by měli v žádosti potvrdit, že nemají spory ohledně dětí, rozdělení společného jmění nebo placení výživného. K žádostem o rozvod manželství je nutno připojit doklad o uzavření manželství. Není-li jeden z manželů z oprávněných důvodů schopen dostavit se osobně na matriční úřad za účelem podání společné žádosti, může podat zvláštní žádost, kterou osvědčil notář. Písemnosti v cizím jazyce by měly být matričnímu úřadu předloženy i s překladem, který ověřil notář, konzulární úředník nebo soudní tlumočnick. Doklad o uzavření manželství, který byl vydán v cizí zemi, musí být úředně ověřen nebo opatřen apostilou, není-li stanoveno v mezinárodní dohodě jinak.

Notář o rozvodu manželství rozhodne na základě společné osobní písemné žádosti manželů. K žádostem o rozvod manželství je nutno připojit doklad o uzavření manželství. Není-li jeden z manželů z oprávněných důvodů schopen dostavit se osobně k notáři za účelem podání společné žádosti, může podat zvláštní žádost, kterou osvědčil notář. Písemnosti v cizím jazyce by měly být matričnímu úřadu předloženy i s překladem, který ověřil notář, konzulární úředník nebo soudní tlumočnick. Doklad o uzavření manželství, který byl vydán v cizí zemi, musí být úředně ověřen nebo opatřen apostilou, není-li stanoveno v mezinárodní dohodě jinak.

Aby mohl ve věcech manželských rozhodnout estonský soud, musí být žaloba podána příslušnému soudu podle společného místa bydliště manželů, nebo pokud takovéto bydliště neexistuje, podle místa bydliště odpůrce. Nemá-li odpůrce bydliště v Estonsku, je nutno žalobu podat příslušnému soudu podle místa bydliště nezletilého dítěte účastníků řízení, nebo pokud účastníci řízení nemají nezletilé dítě, u příslušného soudu podle místa bydliště navrhovatele.

Při podávání žaloby o rozvod, soudní rozluku nebo prohlášení manželství za neplatné soudu musí žalobní návrh splňovat veškeré formální požadavky stanovené v občanském soudním řádu (*tsiviilkohtumenetluse seadustik*) pro občanskoprávní žalobu. Žalobní návrh a veškeré listinné důkazy by měly být soudu předloženy písemně nebo elektronicky, v estonštině a ve formátu A4.

V žalobním návrhu by měl být uveden název soudu a rovněž osobní údaje navrhovatele a odpůrce (manželů) a jejich společných nezletilých dětí. Mělo by být také uvedeno, kdo bude plnit vyživovací povinnost k dětem a vychovávat je a s kým budou děti žít; žalobní návrh by měl rovněž obsahovat návrh ohledně budoucí úpravy rodičovských povinností a výchovy dětí. Je třeba také popsat skutkové okolnosti, na nichž se žaloba zakládá; navrhovatel by měl rovněž uvést a předložit veškeré důkazy, které má případně k dispozici.

Kromě výše uvedených skutečností by v případě rozdělení společného jmění mělo být v žalobním návrhu uvedeno složení a umístění majetku, určena hodnota osobního majetku navrhovatele a předložena návrh na rozdělení společného jmění. Pokud manželé uzavřeli dohodu o vypořádání společného jmění manželů, je nutno ji připojit k žalobnímu návrhu.

Žalobní návrh musí podepsat navrhovatel nebo jeho zástupce. Pokud jej podepíše zástupce, je nutno předložit rovněž zmocňovací listinu či jinou písemnost dokládající pravomoc zástupce.

12 Je možno získat právní pomoc na pokrytí nákladů spojených s řízením?

Nemůže-li osoba, která žádá o právní pomoc, kvůli svým finančním poměrům nést náklady řízení, nebo je-li schopna je nést pouze částečně nebo ve splátkách, a existuje-li dostatečný důvod domnívat se, že zamýšlená účast v řízení bude úspěšná, může soud tuto osobu zprostit povinností platit náklady řízení v plné výši nebo částečně a ponechat uhrazení těchto nákladů na státu.

13 Je možné podat proti rozhodnutí o rozvodu manželství/rozluce/prohlášení manželství za neplatné opravný prostředek?

Proti rozsudku o rozvodu, soudní rozluce nebo prohlášení manželství za neplatné lze podat opravný prostředek podle obecných předpisů, jimiž se řídí odvolací řízení, pokud strana podávající opravný prostředek zjistí, že rozsudek soudu prvního stupně je založen na nesprávném právním posouzení (např. soud prvního stupně použil nesprávně ustanovení hmotného nebo procesního práva).

14 Co musím udělat pro to, aby rozhodnutí o rozvodu/rozluce/prohlášení manželství za neplatné, které vynesl soud v jiném členském státě, bylo uznáno v tomto členském státě?

V souladu s nařízením Rady (EU) 2019/1111 je rozsudek o rozvodu manželství vynesení v jednom členském státě uznán automaticky v ostatních členských státech Evropské unie (s výjimkou Dánska), aniž by bylo nutné zvláštní řízení.

15 Na který soud bych se měl obrátit, pokud chci rozporovat uznání rozhodnutí o rozvodu/rozluce/zrušení manželství vynesenímu v jiném členském státě? Jaké řízení se v těchto případech použije?

Za účelem napadení uznání rozhodnutí o rozvodu, soudní rozluce nebo prohlášení manželství za neplatné je nutno se obrátit na odvolací soud členského státu uvedený v seznamu zveřejněném v nařízení Rady (EU) 2019/1111. V Estonsku vykonává tuto funkci obvodní soud (*ringkonnakohus*).

V soudním rozhodnutí je uveden postup a lhůta pro podání opravného prostředku.

16 Právo, kterého státu se použije na rozvodové řízení mezi manželi, kteří nežijí v tomto členském státu nebo kteří mají rozdílná státní občanství?

V případě rozvodu manželství se použijí právní předpisy země, v níž se nachází společné bydliště manželů. Pokud manželé bydlí v různých zemích, ale mají stejné občanství, jsou obecné právní důsledky manželství stanoveny právními předpisy země, jejímiž jsou občany. Mají-li manželé bydliště v různých zemích a mají-li rovněž rozdílné občanství, jsou obecné právní důsledky manželství stanoveny na základě práva země:

jejich posledního společného bydliště, pokud jeden z manželů pobývá v této zemi,

v níž pobývá protistrana,

v níž v případě společné žádosti (návrhu) pobývá jeden z manželů,

v níž pobývá navrhovatel rozvodu, pokud v ní pobývá po dobu nejméně jednoho roku bezprostředně před podáním návrhu nebo pokud v ní pobývá po dobu nejméně šesti měsíců bezprostředně před podáním návrhu a je občanem dotčeného členského státu.

Není-li rozvod manželství podle výše uvedeného práva přípustný, nebo je-li přípustný pouze za velmi přísných podmínek, použije se estonské právo, pokud jeden z manželů má bydliště v Estonsku nebo estonské občanství nebo měl bydliště v Estonsku nebo estonské občanství v době uzavření manželství.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 27/05/2024

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.